

РЕШЕНИЕ

№ 1496

гр. Пловдив, 28.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VIII СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Екатерина Вл. Мандалиева

Членове: Недялка Д. Свиркова Петкова
Величка З. Запрянова

при участието на секретаря Елена П. Димова
като разгледа докладваното от Величка З. Запрянова Въззивно гражданско дело № 20225300502140 по описа за 2022 година

Производство по реда на чл. 258 и следващите от ГПК.

Делото пред настояща инстанция е образувано по въззивна жалба от А. Р. С., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, чрез адвокат Д. В., против решение № 260328/25.05.2022 г., постановено по г. д. № 16452/2019 г. по описа на РС Пловдив, с което е оставена без уважение молбата на жалбоподателката – племенница на Н. П. С., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. ***, починал на *** г. в гр. ***, с която е поискала от съда да бъде признато за установено, че към момента на смъртта си – *** г., Н. П. С., е бил със семейно положение „неженен“.

В жалбата са изложени подробни оплаквания за неправилност, необоснованост и незаконосъобразност на съдебното решение, както и допуснати от първостепенния съд съществени процесуални нарушения при неговото постановяване. Сочи се, че не са спазени задължителните указания, дадени с определение № 260471/06.11.2020 г.д. № 2320/2020 г. на ОС Пловдив, че чл. 548 от ГПК не намира приложение в процесния случай, а в условията на евентуалност се поддържа, че са изпълнени особените изисквания на разпоредбата с оглед предприети от жалбоподателя действия и осъществена кореспонденция с канадските власти, а именно: подадена от жалбоподателката до Служба по гражданско състояние на Провинция О., К., молба за поправка на к. смъртен акт на Н. С.; опит за снабдяване с информация от Централен регистър на разводите, К., за търсене за разводи на

името на Н. С. и А. С.; опит за снабдяване с копие на последната данъчна декларация на починалия Н. С. от К. приходна агенция, която съдържа адреса на съпрузите и тяхното гражданско състояние. Съдържат се оплаквания, че първостепенния съд не се е произнесъл по всички, въведени с молбата доводи, не е събрал допустими доказателства в тази връзка, а именно свидетелски показания, както и не е предприел действия по установяване на приложимото върху реда за издаване и тълкуване на процесния канадски смъртен акт право. Поддържа се че, разпоредбите на чл. 72, ал. 3, т. 3 от ЗГР вр. с чл. 27, ал. 1, 4 и 2 от Наредба № РД – 02-20-9/21.05.2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация повеляват на длъжностното лице по гражданско състояние да пренесе от представен му чуждестранен акт за смърт само и единствено данните за самоличността на починалия, времето и мястото на настъпване на смъртта, като другите необходими данни, включително данните за семейно положение, следва да се извлекат от документа за самоличност на починалия или от регистъра на населението, като в последния починалият Н. С. фигурира като „неженен“. В тази връзка се сочи, че данните в к. акт за смърт досежно семейното положение на починалия неправомерно са пренесени в процесния български акт за смърт, вместо да се направи служебна проверка в регистъра на населението. Излагат се съображения, че с оглед правото на Провинция О., където е настъпила смъртта на Н. С., данните за семейното положение и други лични данни на последния в к. му смъртен акт, са пренесени от декларация, съставена от лице, представило се за негова съпруга, без изменение и без извършване на никаква служебна проверка в регистрите по гражданското състояние. Сочи се, че българският акт за гражданско състояние, в случая акт за смърт, не може да има по – голяма доказателствена сила от чуждестранния, а доколкото последният пък е съставен без да се проверява истинността на декларираните данни, той не притежава обвързваща материална доказателствена сила, за това, че към момента на смъртта си Н. С. е със семейно положение „женен“. В тази връзка се посочва, че липсата на сключен или регистриран в Провинция О. граждански брак между починалия и което и да е лице е установена от представено на л. 98 от делото на РС удостоверение за резултати от търсене на брак, издадено от Службата по гражданска регистрация в О., К.. Поддържа се, че българското законодателство съдържа специални разпоредби за признаване на сключен от български гражданин в чужбина брак, като признаването в тези случаи не става автоматично. Изисква се съставяне на български акт за граждански брак, въз основа на заверен препис от чуждестранния акт, а к.т акт за смърт не може да бъде равнопоставен на чуждестранен акт за сключен от Н. С. в чужбина граждански брак. Последното от своя страна според жалбоподателя обосновава извод, че за българския правен мир Н. С. продължава да се води неженен, поради което съставянето на процесния български акт за смърт, с вписването на семейно положение „женен“ е нарушение на изискването за точност и взаимнообвързаност на данните в ЕСГРАОН, където починалото лице фигурира с две различни семейни положения и представлява грешка, която следва да бъде отстранена. Поради изложеното се моли за отмяна на

атакуваното решение и вместо това уважаване на предявената молба за поправка на грешка в Акт за смърт № *** г. от регистрите на Община Пловдив, район ***.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от Община Пловдив, чрез юрисконсулт Т. Д., с който жалбата се оспорва като неоснователна. Излагат се съображения в подкрепа на атакуваното решение и се моли то да бъде потвърдено.

В срок не е постъпил отговор на въззивната жалба от заинтересованите лица Л. П. В., П. Р. С. и А. И. Д., както и от Районна прокуратура Пловдив. В съдебно заседание представителят на Окръжна прокуратура Пловдив взема становище за неоснователност на въззивната жалба.

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана страна, против подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане.

Окръжен съд Пловдив, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с молба с правна квалификация чл. 547, във вр. с чл. 542 от ГПК от А. Р. С. с искане да бъде допусната по отношение на Община Пловдив, промяна в Акт за смърт № *** г., съставен от длъжностни лица по гражданско състояние, на отразеното семейно положение на Н. П. С., ЕГН *****, починал на *** г. в гр. Т., провинция О., К., поради невярно вписани обстоятелства, относно записаното семейно положение „женен“, което да се заличи и вместо него да се запише семейно положение "неженен". В молбата се твърди, че доколкото смъртта на Н. П. С., български гражданин, чиято племенница е молителката, е настъпила в чужбина, за посочения факт с правно значение, е съставен Акт за смърт в К.. Въз основа на същия, представен в Община Пловдив от заинтересованата страна А. И. Д. бил съставен процесният акт за смърт, в който в нарушение на българското законодателство, за семейно положение на починалия, е посочено „женен“, каквото отбелязване за семейно положение на починалия, е извършено в издадения канадски акт за смърт. Последното се сочи да е неправилно, тъй като реалното семейно положение на Н. С. към момента на смъртта му, съгласно българските регистри за гражданско състояние, е „неженен“ и именно тази е меродавната информация, въз основа на която, следва в българския акт за смърт на лицето да бъдат отразени данните за семейно положение.

Заинтересованите лица Л. П. В., П. Р. С. и А. И. Д. заявяват становище за основателност на молбата.

Община Пловдив и Районна прокуратура Пловдив не са взели становище по молбата.

За да постанови обжалваното сега решение, с което предявената молба е отхвърлена, районен съд е приел, че със събраните писмени и гласни доказателства не е установено по надлежен ред, в издадения български акт за смърт да е налице грешка относно семейното състояние на Н. С., към

момента на неговата смърт, удостоверено по надлежен ред в акт за смърт, издаден от провинция О., К., в който е извършено отбелязване, че същият е починал като „женен“.

При извършена служебна проверка по чл. 269 от ГПК, в рамките на дадените му правомощия, съдът намира така обжалваното решение за валидно и допустимо. В разпоредбата на чл. 547, във вр. с чл. 542 от ГПК е предвидена възможност за поправка на допуснати грешки в издадени актове за гражданско състояние, когато не е предвиден друг ред за поправянето им. В случая се иска поправка на вписването за семейно положение на починало лице в акт за смърт, издаден от Община Пловдив, Район „****“ въз основа на представен акт за смърт, издаден в К.. В чл. 76, ал. 5 от Закон за гражданската регистрация (ЗГР) е уредена забрана за промяна на името на титуляря по административен ред, с изключение на изрично предвидените в чл. 19а от ЗГР случаи, какъвто настоящият не е. Следователно допустимият процесуален ред за извършване на поправка в актовете за гражданско състояние, какъвто е актът за смърт, е съдебният такъв (чл. 73 от ЗГР).

Разпоредбата на чл. 70, ал.1 от ЗГР вменява в задължение на българските граждани, които са поискали от местен орган по гражданско състояние в чужбина съставянето на акт за гражданско състояние, да се снабдят със заверен препис или извлечение от акта и в срок не по-късно от шест месеца след съставянето му да го предадат или изпратят на българския дипломатически или консулски представител в тази страна, или да го представят направо пред длъжностното лице по гражданско състояние в общината по постоянния си адрес. След получаване на преписа длъжностното лице по гражданско състояние регистрира настъпилото в чужбина събитие, като съставя съответен акт за гражданско състояние. Актовете, съставени по реда на чл. 72, ал. 2 от ЗГР, имат вторичен характер и по изрично разпореждане на закона в тях длъжностното лице вписва без изменение данните от съставения в чужбина акт за гражданско състояние. При регистрация на смърт, настъпила в чужбина, се вписват името на титуляря, датата и мястото на смъртта - чл. 72, ал. 3, т. 3 от ЗГР (в този смисъл решение № 118/21.12.2017г. по г.д.№ 4596/2016г. по описа на Първо ГО на ВКС).

От представените по делото писмени доказателства се установява, че Акт за смърт № *** г. на Н. П. С., е съставен от длъжностно лице по гражданско състояние при Община Пловдив, Район „****“ в процедура по реда на чл.72, ал. 2, във вр. с чл. 70, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация, въз основа на издаден в К. препис от Смъртен акт – Формуляр 15 с № *** г., преведен и легализиран. В съответствие с отбелязания в т. 10 от него семеен статус на починалия – „женен“, в съставения български Акт за смърт № *** г. на Н. П. С., е отразено семейно положение „женен“ (т. 10 от препис – извлечение от акт за смърт, л. 17 от делото на РС).

С оглед на това, издаденият в Република България акт за гражданско състояние - Акт за смърт № *** г. има вторичен характер. Съгласно чл. 72, ал. 3, т. 3 от ЗГР данните за името на титуляря, датата и мястото на смъртта в него, следва да бъдат пренесени без изменение от издадения в чужбина съответен акт. Относно останалите, посочени в издадения в К. акт за смърт

данни, между които и тези за семейното положение на починалото лице, чиято вярност, е предмет на изследване в настоящото производство, обаче подобно нормативно изискване липсва.

Според отбелязването в издадения в К. препис от Смъртен акт – Формуляр 15 с № *** г., същият е съставен въз основа на данни, събрани в съответствие със Закона за статистика за състоянието на населението, ревизиран устав на О., 1990 г., Глава V4. Данните относно семейното положение на починалия, посочено като „женен“ (т. 10 от к. смъртен акт), са предоставени от лицето И. С. (т. 19 от к. смъртен акт), посочила себе си, като съпруга на починалия (т. 20 от к. смъртен акт), а не са попълнени от длъжностно лице след справка в нарочен регистър. Не се касае и за осъществено пред чуждестранното длъжностно лице обстоятелство. Поради това актът за смърт, съставен по реда на Глава V4 от Закона за статистика за състоянието на населението, ревизиран устав на О., 1990 г. не удостоверява семейното положение на починалия с обвързваща материална доказателствена сила. При това положение, като се вземе предвид, информацията, предоставена от Министерство на правителствените услуги О., че сред регистрите на бракове, съхранявани в Главната регистрационна служба, не е открита регистрация на брак за субектите И. С. и Н. С., за период от 1994 г. до 1996 г. (л. 96 от делото на РС), опровергаващо данните, декларирани от същото лице И. С. в производството по г.д.№ 6957/2018 г. на РС Пловдив /л. 258 от делото на РС/, че е сключила брак с Н. С. през месец март 1994 г. в К., провинция О., по делото липсва каквато и да било индиция, че декларираното от И. С. обстоятелство за семейно положение на Н. С. „женен“ в т. 10 от к. смъртен акт, е вярно. Следователно и съставеният вторичен акт за смърт по реда на Закона за гражданската регистрация не може да съдържа данни за обстоятелството, че починалият Н. С. е със семейно положение „женен“.

Така, приложение следва да намери разпоредбата на чл. 72, ал. 4 от ЗГР, според която, ако преписът от чуждестранния акт за гражданско състояние не съдържа всички необходими данни, изисквани по този закон, се ползват данни от документите за самоличност или от регистъра на населението, а при невъзможност да се попълнят всички данни в акта се вписват само наличните. Установено е по делото, че за периода 01.01.1990 г. до *** г. в регистрите на сключените бракове в Община Пловдив, няма сключен граждански брак за лицето Н. П. С., ЕГН *****, починал на *** г. (писмо от Община Пловдив на л. 402 от делото на РС). Следователно, в съответствие с чл. 72, ал. 4 от ЗГР, относно семейното положение на починалия, следва да бъдат ползвани именно тези данни. Тяхното игнориране би довело до пренебрегване на предвидения в чл. 72, ал. 3, т. 2 от ЗГР, ред, съгласно който се регистрира сключен в чужбина брак между български гражданин и чужд гражданин, изискващ наличие на данни за имената на сключилите брак, датата и мястото на сключване на брака. Вярно е, че липсата на регистриран съгласно ЗГР брак, сключен в чужбина, не обосновава сам по себе си извод, че такъв не е сключен. Неговото сключване обаче е това, което следва да бъде установено по положителен начин от заинтересованото за това лице, а не

липсата му, при дефицит на информация кога и къде такъв брак е сключен.

Поради това молбата следва да бъде уважена, като бъде допусната поправка в Акт за смърт № *** г., съставен от длъжностни лица по гражданско състояние при Община Пловдив, Район „***“, чрез промяна на вписването относно семейно положение на Н. П. С., ЕГН *****, починал на *** г. в К., като вместо „женен“, бъде записано „неженен“.

Като е достигнал до различен извод, първостепенният съд е постановил неправилно решение, което следва да бъде отменено, а вместо това исканата поправка допусната. Въззивната жалба се явява основателна, като с оглед на изложените дотук съображения не се налага разглеждане на останалите, предявени с нея доводи и анализ на събраните във връзка с тях доказателства по делото.

На основание чл. 75 от ЗГР, длъжностните лица по гражданското състояние при Община Пловдив, следва да бъдат задължени да отбележат допуснатата поправка в данните за семейно положение на Н. П. С., ЕГН *****, починал на *** г., в акт за гражданско състояние – Акт за смърт № *** г., съставен в Община Пловдив, Район „***“.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260328/25.05.2022 г., постановено по г. д. № 16452/2019 г. по описа на Районен съд Пловдив, като вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ДОПУСКА поправка в Акт за смърт № *** г., съставен от длъжностни лица по гражданско състояние при Община Пловдив, Район „***“, по отношение на отразеното семейно положение на Н. П. С., ЕГН *****, починал на *** г., като записаното „женен“ се заличи и вместо него се запише семейно положение „неженен“, на основание чл. 547, във вр. с чл. 542 от ГПК.

ЗАДЪЛЖАВА длъжностните лица по гражданското състояние при Община Пловдив, да отбележат допуснатата поправка в акта за смърт, като за семейно положение на Н. П. С., ЕГН *****, починал на *** г., вместо „женен“, бъде записано „неженен“.

ДА СЕ ИЗПРАТИ препис от решението на длъжностните лица по гражданското състояние при Община Пловдив, за отбелязване на допуснатата от съда поправка в данните за гражданско състояние на лицето Н. П. С., ЕГН *****, починал на *** г., в съставения акт за гражданско състояние –

Акт за смърт № *** г. на Община Пловдив, Район „***“.

Решението не подлежи на обжалване, на основание чл. 537, ал. 1 от ГПК.

ДА СЕ ВРЪЧИ препис от решението на молителя, на Община Пловдив, на Окръжна прокуратура Пловдив и на заинтересованите лица Л. П. В., П. Р. С. и А. И. Д., заедно със съобщението за постановяването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____